



"Cum historia pro securitate!"

**SZEMERE BERTALAN
MAGYAR RENDVÉDELEM-TÖRTÉNETI
TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG**

✉ : H-2095 Pilisszántó, Boldog Özséb utca 26.

☎ : (+36/06-26) 337-975 ; @ : paradi.jozsef@gmail.com

Web: <http://www.szbmrtt.atw.hu>

A körlevelek megtalálhatók a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság honlapján

Tárgy: 2023. évi rendezvényeink

KÖRLEVÉL
(2022-474)

Tisztelt Tagtársak, kedves Szimpatizánsok!

Ezúton tájékoztatlak benneteket arról, hogy az „*Erdély XIX-XX. századi magyar rendvédelme.*” című XXXVIII. magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia tájékoztatójában a 2023. évi rendezvényeinkre vonatkozó előrejelzés tekintetében módosulás várható.

Tudományos rendezvényeink előadónak és látogatóinak jelentős része élemedett korú. Nem kívánjuk őket kitenni annak a veszélynek, hogy több órát töltsenek el ülve a 20 celsius fok alá szorított bármely közintézményben. Ezért a 2023. évi rendezvényeinket olyan időpontra fogjuk áthelyezni, amikor az évszak előrelátható hőmérséklete lehetővé fogja tenni a fűtetlen helységben a kényelmes tartózkodást.

Hagyományainknak megfelelően évente általában két tudományos rendezvényt valósítunk meg. Februárban a „Magyar közbiztonságtörténeti szimpozion-sorozat”, ősszel pedig a „Magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozat rendezvényeit szervezzük. Mivel a 2023. évben sorra kerülő XXIII. magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion és a XXXIX. magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia feltehetően túlságosan közel kerülne egymáshoz, ezért elképzelhető a két rendezvény összevonása is. Abban az esetben, ha a következő fűtési szezonra helyreáll a normális állapot, feltehetően nem lesz akadálya annak, hogy két rendezvényt tartsunk. Ehhez azonban konkrét előrejelzésre lesz szükségünk.

Változtatni kívánunk továbbá a rendezvényeinken elhangzó előadások körébe való bekerülés rendjén és azok tanulmányá fejlesztett írásműveinek a leadási határidejét illetően is.

A 2021. és a 2022. évben öt tudományos rendezvényt szervezett ugyan társaságunk, melyen 29 előadó 57 előadást tartott. Ebbe a mennyiségbe beszámításra került az „*Erdély XIX-XX. századi magyar rendvédelme.*” című XXXVIII. magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia azon hat előadása is, amit ugyan nem tartottak meg, azonban a szervezőbizottság elnöke arra kérte az érintetteket — mivel ők visszaigazolták a részvételi szándékukat, ám az utolsó pillanatban visszaléptek —, hogy az előadásuk tanulmányá fejlesztett anyagát juttassák el kiadványaink szerkesztőségéhez. Sajnálatos módon azonban eddig összesen csupán 12 tanulmány érkezett hozzánk.

E tucatnyi tanulmány döntő többsége is — néhány lelkiismeretes szerző alkotásainak a kivételével — arról árulkodik, hogy a szerzők fittyet hánynak a közlési feltételekben foglaltakra. Ezeket a magatartási formákat a tudományos tevékenység szellemiségétől idegen és méltatlan cselekményeknek értékeljük.

Az el nem küldött, vagy késve érkező tanulmányok ugyanis felborítják a szerkesztés ütemét és rendjét, mivel pedig tudományos társaságunknál minden tevékenység végzése társadalmi munkában történik, a szerkesztők dupla, vagy tripla időt kénytelenek elvonni a szabadidejükből csupán azért mert sajnos a szerzők jelentős része nem végezte el azt amit vállalt. Oly sok féle indokkal és oly sokszor kértek már határidőmódosítást az érintettek, hogy azokból hovatovább már egy regény is kikerekedhetne. Sajnos a szerzők kisebb része hívott minket határidő módosítási kéréssel. A többség még azt a fáradságot sem érezte magára nézve szükségesnek, hogy ő kezdeményezze a telefonhívást. A szerkesztők több oldalas táblázatban kénytelenek számon tartani a többszöri határidő módosításokat, mert azok csupán az emlékezetre hagyatkozással már követhetetlenek. Ezért arra kértem a szerkesztőket, hogy még egyszer utoljára beszéljenek minden egyes szerzővel arra vonatkozóan, hogy melyik tanulmányukat mikorra képesek elkészíteni.

A többi írásművet pedig törölni kell a szerkesztendő anyagok listájáról. Ez nyilvánvalóan azzal a következménnyel fog jární, hogy a kiadási elképzelést is újra kell gondolni. Sajnos ez elkerülhetetlen. Mindazonáltal azoktól a szerzőktől el fogunk búcsúzni — a rendkívüli helyzetek (kórházi kezelés, váratlan külföldi utazás stb.) kivételével —, akik a megbeszélt végleges határidőt sem tartják be. Ahol megoldható, ott felajánljuk a szerzőknek a témaösszevonás lehetőségét is. Azért vagyunk tehát kénytelenek e lépést megtenni, mert a korábban is előforduló, ám csupán szórványos jelenségnek tekinthető tanulmányleadások elmaradása tömeggé vált. Az ebből fakadó kiadvány megjelenési csúszások pedig kellemetlen helyzetbe hozzák azon szerzőtársainkat, akiknek az egzisztenciájuk fenntartásához szükségük van a publikációikért a munkahelyeiken kapott pontokra.

Ezúton is felhívom valamennyi érintett figyelmét a konferenciáinkról készített tájékoztatókra. Az „*Erdély XIX-XX. századi magyar rendvédelme.*” című XXXVIII. magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia tájékoztatójában a XXXVI. oldalon található a legegységelműbben megfogalmazott igény „Amit az előadóktól várunk” címmel. A tájékoztatót egyébként minden előadó — az emléklapja társaságában — megkapta.

2023-ban olyan konferenciaszervezési rendszert kívánunk létrehozni, ami eleve megelőzi a jelenlegi abszurd helyzet kialakulását. Nevezetesen a konferencia hónapját megelőző harmadik hónap kezdő napjára fogjuk kérni a konferencia előadás tanulmányát. Azok az előadók pedig, akik ezt a kérést nem teljesítik, kizárják magukat a konferencia előadói közül. Ennek következtében minden bizonnyal csökkenni fog az előadók száma, talán még a tudományos rendezvényeink sűrűsége is. Mégis ez a helyes út, mert nem várható el az, hogy a késlekedő leadások miatt lényegében blokkolva legyenek a kiadványaink, illetve a szakterület művelését társadalmi munkában elősegítő személyek szabadidejével a kötelezettségüket nem teljesítők garázdálkodjanak.

Azt szeretnénk elérni, hogy a tanulmány leadás és a konferencia közötti ¼ év alatt a kiadvány szerkesztése megvalósuljon. A konferencia időpontjára el kívánjuk készíteni az ott elhangzó előadás tanulmány változatát tartalmazó digitális kiadvány számítógéplemezen rögzített kiadványait, amelyből minden előadónak példányt kívánunk biztosítani.

Azon nem kívánunk változtatni, hogy a konferencia előadások tanulmányait nem konferenciakiadvány keretében, hanem a *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774 periodikának a számaiban közöljük. Ennek a módszernek az előnye, hogy az érintett kiadvány létrejötte nincsen kiszolgáltatva az előadások tanulmányára fejlesztett írásművei létrejöttének, illetve beérkezésének.

Fenn kívánjuk tehát tartani azt a rugalmas formát, hogy periodikáink számaiban egymás mellett jelennek meg a konferencia előzménnyel rendelkező és az ilyen előzményt nélkülöző tanulmányok. Ez természetesen továbbra is azt jelenti, hogy a konferencia előzménnyel rendelkező és az ilyen előzményt nélkülöző tanulmányokkal szemben támasztott közlési feltételek azonosak.

A szellemi színvonal mércéjét tehát nem kívánjuk mérsékelni. Az elvárások továbbra is az első közlés igényeinek megfelelő és a kompillációt nélkülöző, valamint a közlési feltételekben foglaltakkal harmonizáló írásművek lehetnek.

Úgy gondolom, hogy a szerkesztők számára is kedvezőbb lesz ez az új tanulmánybegyűjtési módszer, mivel több idejük juthat az érdemi szerkesztőmunkára. Továbbra is igyekszünk a *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774 periodika számait tematikus kiadványokként szerkeszteni. Részben ezen oknál fogva a 2023-ra meghirdetett konferencia-, illetve szimpozion témáin nem változtatunk függetlenül attól, hogy azok külön-külön, vagy egy rendezvény keretében kerülnek megvalósításra. E két munkacím:

- Közbiztonság a dualista Magyarországon békeidőszakban;
- Fegyőr testület a Magyar Királyságban 1867-1945.

E témakörbe tartozó előadásokra való felkészülést, illetve tanulmányok elkészítését már el lehet kezdeni. A rendezvény(ek) várható időpontja(i)ról pedig előreláthatóan 2023 első ¼ évében küldünk körleveles értesítést.

Visszatérünk ahhoz az eredeti gyakorlathoz, hogy a rendezvények előadásainak a tanulmányra fejlesztett írásműveit a rendezvények szervezői gyűjtik be, azaz a kiegészítéssel, hogy a határidőre el nem készített tanulmányok témái már csak egy másik rendezvényen kerülhetnek bemutatásra. A szervezőkhöz eljuttatott tanulmányokkal való foglalkozás pedig a továbbiakban is — az eddig gyakorlatnak megfelelően — tudományos társaságunk kiadványai szerkesztőségének a feladata marad.

Kiadványaink színvonalát mindenképpen meg kívánjuk őrizni, illetve ha szükséges erősíteni is szeretnénk. Azok a szerzők, akik figyelmen kívül hagyják a közlési feltételekben foglaltakat, arra számíthatnak, hogy átdolgozásra visszakapják alkotásukat. Imprimátum vagy ahhoz közeli állapotú írásműveket várunk a szerzőktől.

A tanulmánybefogadási gyakorlatunk eddig két lépcsős volt. Az első lépcsőben a közlési feltételekben foglaltakhoz „igazítottuk” az írásművet, a második

lépcsőben pedig a szakmai lektor a történelmi eseményekhez, terminológiához stb. való hűséget vizsgálta. Ezt a gyakorlatot fenn kívánjuk ugyan tartani, idővel azonban célszerű mindkét részt a lektorhoz telepíteni. Ezúton szeretnék kitérni — a teljesség igénye nélkül és a szerzők személyének a homályban hagyásával — egy-két olyan megtörtént esetre, amire a közlési feltételekben nem indokolt kitérni.

Mindkét eset a szerzői önmérséklet hiányára, és a nyolc indexel rendelkező periodika sajátosságainak a figyelmen kívül hagyására vezethető vissza.

Sok évvel ezelőtt fordult elő, hogy szerkesztőségünk olyan tanulmányt kapott, amely főszövege karakterállományának mintegy 50 %-a földrajzi nevekből állt. A szerző nyilvánvalóan kimásolta a diszlokációt valahonnan. Ennek az írásműnek a megjelentetését azért nem tudtuk megvalósítani, mert a földrajzi nevek sokaságát tartalmazó szövegrészek jegyzetekbe való helyezését követően a főszöveg oly karcsúvá vált, hogy nem érte el a kívánatos terjedelmi minimum limitet.

Másik — akár típushibának is nevezhető — gond, hogy a szerzők egy része a főszövegbe helyez olyan neveket, amelyeknek a tanulmány témáját illetően nincsen kiemelt jelentőségük. Mivel pedig a tanulmányok főszövegeiről készülő négy index közül az egyik az index nominum, ezért ebbe az indexbe kerülnek a főszövegben előforduló személynevek. Többek között ezért is kérjük a személynevek teljes terjedelmükben, az összes titulussal egyetemben való feltüntetését. Az index nominum tartalma azonban nem csupán arra terjed ki, hogy az adott név melyik tanulmányban fordul elő, hanem az érintett személy mini életrajzát is magába foglalja. Ebből fakadóan, ha olyan személynevekkel találkozunk a főszövegben, amelyek életrajzi adatai a világhálós adatbázisokban nem érhetők el, illetve azokat a tanulmány nem tartalmazza, akkor az érintett neveket a jegyzetekbe helyezzzük át.

A vázolt új irányvonal egyértelműen a jelzett problémákra adott választ, egyben pedig a várható szellemi alkotások számának a mérséklődéséhez is fog vezetni, hiszen a silány színvonal minden bizonnyal fenn fog akadni valamelyik szűrőn. Ebből adódóan kevesebb tanulmányra számíthatunk. Ezt a szükségszerű helyzetet oly módon tudjuk az általunk művelt témakör javára fordítani, ha tovább erősítjük rendezvényeinknek a szakterület művelési helyzetéről szóló információkat tartalmazó részét. Az új kutatási eredményeket előadások formájában bemutató részek mellett, teret kell nyitni az eredményeket írásos formában ismertető alkotások bemutatása számára is. Alaposabban fel kell tárnai a rendvédelem-történeti kötetek megjelenését, és gyarapítani szükséges azok ismertetését. Meg kell fontolni a rendvédelem-történeti kutatási eredményeket létrehozó elhunyt kutatótársaink munkásságának bemutatását is. Ugyancsak célszerű teret szorítani — a publikált kötetek bemutatásához hasonlóan a rendvédelem-történeti tartalmú disszertációk ismertetésének, akár a korábbi időszakokra kiterjedően is. Álláspontom szerint nem nélkülözhetjük azt sem, hogy az elmúlt év rendvédelem-történeti tartalmú tudományos publikációinak az értékelését megvalósítsuk, mint ahogyan arra írtásban már tettünk kísérletet a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1785-3257 periodika hasábjain. A lényeg az, hogy rendezvényeinken a szakterület művelési helyzetének az értékelését valósítsuk meg,

melyen „csupán” a korona a kutatók által ismertett új kutatási eredmények bemutatása. Ezen ismertetések pedig ne maradjanak vita nélkül.

Összességében tehát a jelzett változtatások — amelyek részben az eredeti gyakorlatunkhoz való visszatérét jelentik — azt a célt szolgálják, hogy a nemzeti rendvédelem-történetünk gondozása terén:

- az elért szellemi színvonalat megtartsuk, illetve ahol még lehetséges továbbfejlesszük;
- a szakterület művelését, illetve a kutatási eredmények közkinccsé tételét segítjük;
- a társaságon belüli munkamegosztást racionálisabbá tegyük;
- a minimumlimiteket el nem érő tevékenységeket kiiktassuk.

Figyelmünket egyértelműen két irányba kell kiterjesztenünk. Egyrészt az ifjú korosztályra indokolt koncentrálni — Országos Tudományos Diákköri Konferenciák résztvevőire, a doktoranduszokra, a témakörben tudományos igénnyel publikáló ifjú szerzőkre stb. — másrészt pedig az etikai tisztaságra, az elért szellemi színvonal őrzésére kell, figyelmet fordítanunk.

A rendezvényeink körüli disszonanciák — amelyek jelentős része a kiadványaink terén csapódik le — mögött egyértelműen olyan csoport- és egyéni érdekek húzódnak meg, amelyek számára tudományos társaságunk működésének az elsilányítása a kívánatos. Nevezetesen a nemzet létét elavult történelmi kategóriának tartó és az állam eljelentéktelenítését célul kitűző szellemi csoportosulás szemében olyan szálla vagyunk, melyet a legcélravezetőbben úgy tudnak kiiktatni, ha valamilyen módon tönkre teszik a színvonalas működésünket. Magyarán a hagyományörző egyesületek szintjére szeretnének bennünket süllyeszteni. Amennyiben ezen sorokat magukat hagyományörző egyesületnek tartó szervezetek tagjai is olvassák, ezúton kérek tőlük elnézést. a hagyományörzés nemes dolog, de nem azonos a tudományos társasággal. A mi társadalmi szervezetünk születése pillanatától tudományos társaság volt és úgy is működött, bár nem volt mindig mentes a működési anomáliáktól. A jelzett szellemi csoportosuláshoz tartozóknak pedig természetes szövetségeseik azok akik valamilyen emberi gyarlóságotól fakadóan — túlzott kényelemszeretet, a kellő ismeretek hiánya stb. — abban érdekeltek, hogy az általuk reprezentált mérsékelt színvonalra süllyesszék azt a közeget, azaz a magyar rendvédelem történetének a gondozását, amelyben mindnyájan tevékenykedünk.

Bízom abban, hogy a fenti sorokba foglalt elképzelés megvalósítása elő fogja segíteni tudományos társaságunk szellemi színvonalának a gyarapodását. Ehhez kérem tagtársaink és szimpatizánsaink segítségét.

A magyar rendvédelem-történet művelése érdekében kifejtett tevékenységetekhez további eredményeket kívánok!

Pilisszántó, 2022. X. 29.

Dr. PARÁDI József
a társaság elnöke